

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: VERA PROCHÁZKOVÁ

Vysoká škola: PF JU v Českých Budějovicích

Aprobace:
Učitelství Čj a OV pro 2. stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 25. 7. 2008

PhDr. Olga Jílková

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Rodina a rozvod v očích současných dětí

Již název práce napovídá, že autorka zpracovala velmi „současné“ a citlivé téma dnešní doby – to ilustruje i skutečnost, že demografické statistiky uvádějí padesátiprocentní rozvodovost všech manželství. Volba tématu byla ovlivněna i zájmem autorky a její snahou získané poznatky co nejlépe uplatnit v profesi učitelky – zejména při výuce občanské a rodinné výchovy. Tyto skutečnosti se prolínají do celé práce.

Teoretická část práce je značně rozsáhlá /67 stran/, svědčí pro fundovaný pohled autorky, znalost literárních pramenů zabývajících se danou problematikou, pro citlivé zařazení vybraných údajů. Tak jsou podrobně popsány aspekty rodiny a jejího života především z hlediska právního, sociologického, psychologického / jsou uvedeny i skutečnosti související s nově koncipovaným psychologickým oborem „Psychologie rodiny“ rozvíjeném od 80. let 20. století/. Podrobně je zpracována problematika rozvodů, jejich příčin, důsledků, dopadů na dítě – včetně nových poznatků týkajících se porozvodových vztahů rodičů a jejich dětí, nově formulovaného termínu syndrom zavrženého rodiče a rodiče programujícího, možnostem „pomáhajících profesí“ pro tyto rodiče a děti, významu manželského a rodinného poradenství.

Praktická část práce /45 stran/ shrnuje výsledky zkoumání 60 žáků 2. stupně ZŠ. Autorka si je sama vědoma náročnosti zjišťování tak citlivých údajů, jako jsou informace o rodině - navíc blokováno zákonem o ochraně osobních údajů. Proto vlastní výzkum byl metodologicky poměrně náročný, mnoho údajů muselo být vysuzováno implicitně. Užití metody – dotazník a nedokončené věty (vytvořené ad hoc k dané problematice) a jejich interpretace se také s těmito potížemi musely vyrovnat. Hlavní cíle výzkumu se týkaly zjištění názorů dětí na význam rodiny a problematiku rozvodů, v této souvislosti bylo ověřováno pět výzkumných předpokladů. Zjištěné skutečnosti byly kategorizovány, shrnuty do tabulek a interpretovány. První, druhý, čtvrtý a pátý předpoklad byly potvrzeny, třetí předpoklad se ukázal jako méně nosný – protože jiné odpovědi byly získány od dětí z rodin rozvedených a jiné k rodinám úplným. Zdá se, že děti z rozvedených rodin spíše upřednostňují konflikty v rodině nikoli rozvod – u dětí z rodin úplných je situace opačná – volí raději rozvod nežli stále hádky /chybí jim však vlastní prožitky z této situace/. Prokázalo se, že ač jde o děti vývojově v období dospívání, je pro ně rodina stále zdrojem jistoty, bezpečí, lásky, děti přesně ví, které osobnostní charakteristiky rodičů jim vadí. Mají však obecné povědomí o výhodách i nevýhodách úplnosti a neúplnosti rodin, považují rozvod rodiny za náročný pro děti, a to z hlediska jejich prožívání, jinak děti z rodin rozvedených nevnímají jako odlišné /tato skutečnost svědčí i pro značnou toleranci naší společnosti k rozvodovosti, která se podstatně stává běžným jevem/.

Práce je doplněna četnými a aktuálními literárními odkazy /uvedenými v podčámcích i sumárně v závěru/, dále 4 přílohami – dvě se týkají demografických údajů o rozvodovosti v posledních letech, jedna symptomů svědčících pro syndrom zavrženého rodiče a jako

poslední je uveden administrovaný dotazník (ten je sympatický i grafickým uvedením první otázky zjišťující vlastně aktuální psychický stav dotazovaných dětí).

Diplomovou práci považuji celkově za velmi zdařilou, zpracovanou formulačně pečlivě, s potřebnou invencí, zachovávající všechna formální kritéria. Autorka prokázala, že je schopná formulovat problémy a na odpovídající úrovni je řešit. Tento názor nemůže znehodnotit ani fakt, že dané téma – obsahující velmi citlivé údaje - nelze vždy zcela adekvátně metodologicky uchopit.

Autorka by mohla při obhajobě sdělit, zda by při opakování podobného výzkumu volila jiné postupy a metody. Dále – čím jsou typické psychické reakce dětí šestých ročníků na formulované otázky (ve srovnání s dětmi osmých a devátých ročníků).

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikace diplomové práce: **v ý b o r n ě**

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 25. 7. 2008

Stupeň klasifikace	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------------	-------------	-------	-----------